

บทที่ ๕

สรุปการวิพากษ์และข้อเสนอแนะ

การศึกษาชีวิตที่ดีจากแนวคิดทางปรัชญาในการมองมนุษย์ มองโลก ทำให้พบประเด็นปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องในตัวของมนุษย์และระหว่างมนุษย์ด้วยกัน มีคำถามและทัศนะที่ได้แย้งต่อการประพจน์จากฐานแนวคิดที่ให้ความสำคัญในการแสวงหาความสุขและผลประโยชน์เป็นจุดหมายของมนุษย์คือชีวิตที่ดีจากประเด็นคำถามดังนี้

๕.๑ สรุป

จากการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง ผลการวิจัยพบว่า ชีวิตที่ดีในทัศนะสุขนิยม หมายถึง การแสวงหาความสุขทางด้านกายภาพเป็นจุดหมายปลายทางสูงสุดให้กับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ซึ่งการกระทำของมนุษย์เป็นความสุขที่ตอบสนองความต้องการของร่างกายในตนเองเท่านั้น เพื่อความสุข ความสะดวกสบายเป็นจุดหมายปลายทางให้กับชีวิต มนุษย์ต้องการความสุขและปรารถนาพบกับความสุขทางกายภาพให้มั่นคงยืนนานที่สุด ลักษณะชีวิตที่ดีกับสุขนิยมเป็นไปในสิ่งที่มนุษย์ค้นหาและมีความต้องการสิ่งที่จะมาสนองตอบความต้องการทางด้านร่างกายให้พบกับสิ่งที่อยากได้ในทางวัตถุอย่างพอเพียงหรือมากกว่าเพื่อเก็บสะสมให้พบกับความสุขที่มั่นคงยืนนาน การกระทำใดๆ ในปัจจุบันและความคาดหวังกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นอนาคตมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้พบกับความสุขทั้งสิ้น

ชีวิตที่ดีเป็นสิ่งที่มิใช่ตายตัวถูกกำหนดไว้ด้วยปัจจัยหลายอย่าง ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขในสภาพอย่างหนึ่ง ซึ่งการกระทำหรือการปฏิบัติเพื่อชีวิตที่ดีของมนุษย์ มีหลายเงื่อนไขปัจจัยในสภาพที่การกระทำอย่างหนึ่งอาจเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่ในอีกสภาพหนึ่งอาจเป็นที่ไม่ถูกต้อง นำรังเกียจและถือเป็นสิ่งที่ผิด จึงมีหลายทัศนะในสภาวะธรรมชาติของมนุษย์ที่จะนำมาใช้เป็นวัตถุประสงค์โดยถือว่ามีจุดหมายปลายทางที่ความสุขและหลีกเลี่ยงความทุกข์ทั้งสิ้น ความถูกต้องสมบูรณ์ที่สุดสามารถจะเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งต้องดูที่สภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับมนุษย์ในแต่ละกลุ่มสังคม ลักษณะชีวิตที่ดีของสุขนิยม ซึ่งความสุขมิใช่สิ่งตายตัว การกระทำหรือปฏิบัติการณ์อันใดอันหนึ่ง จะดีหรือชั่ว ผิดหรือถูกขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและปัจจัยหลายอย่าง ในสภาพอย่างหนึ่ง สิ่งๆ หนึ่งหรือการกระทำอย่างหนึ่งอาจจะดี แต่ในอีกสภาพหนึ่ง อาจถูกหรือผิดก็ได้ ด้วยถือว่าความสุขทางร่างกายของตนเองเป็นสิ่งสำคัญ

การกระทำในสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับตกลงร่วมกันตามกติกาที่จะก่อให้เกิดความสุขของมนุษย์และไม่สร้างความทุกข์ให้แก่กัน ซึ่งสิ่งที่สังคมยอมรับตกลงร่วมกันในการกระทำประพจน์ปฏิบัติในอันที่จะก่อให้เกิดความสุขด้วยประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นชอบว่ามีชีวิตที่ดี สร้าง

ความสุข ความไว้นื้อเชื่อใจต่อตนเองทั้งในด้านวัตถุและจิตใจที่ไม่ต้องอยู่ในความหวาดระแวงต่อความกลัวที่จะได้รับความทุกข์ที่เกิดจากสภาวะธรรมชาติที่ต่างกันของแต่ละบุคคลและสนองตอบ ความสุขต่อความต้องการของตนเองเป็นจุดหมายปลายทาง

งานวิจัยชีวิตที่ดีกับสุขนิยมชี้ให้เห็นว่า การมีชีวิตที่ดีโดยเข้าใจถึงความสุขในธรรมชาติของมนุษย์ มองไปที่การให้ความสำคัญในเชิงวัตถุนิยม มองไปที่ความสุขทางร่างกาย ความสุขทางเนื้อหนังมังสา อันเป็นความสุขทางกายที่เป็นไปในทางหาความสนุกสบายให้แก่ทางร่างกาย ด้วยการมีชีวิตที่ดีเกิดมาในชาตินี้ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่จะให้มีความสุขในการมีชีวิตที่ต่อตนเองก่อน การพัฒนาตนเองให้มีชีวิตที่ดีในการเกิดมาให้มีความสุขในชาตินี้ โดยไม่ต้องไปคิดคำนึงถึงชาติหน้า ความสุขที่ตอบสนองต่อตนเองตามธรรมชาติและหลีกเลี่ยงความทุกข์จากข้อตกลงที่ร่วมกันในระหว่างมนุษย์ด้วยกัน จึงเป็นชีวิตที่ดีในแนวคิดของสุขนิยม

จากการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่สอง ผลการวิจัยพบว่า ชีวิตที่ดีในทัศนะประโยชน์นิยม หมายถึง การดำเนินชีวิตที่มีประโยชน์สุขกับจำนวนมนุษย์ให้มากที่สุดโดยรวมคุณภาพชีวิตที่ดีในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งการที่มนุษย์มองความสุข ความมีประโยชน์คุณภาพเป็นสิ่งที่สามารถพบได้ในเชิงประจักษ์ให้กับจำนวนของมนุษย์ที่มีความเอาใจใส่ต่อประโยชน์สุขเช่นเดียวกับการปฏิบัติต่อระหว่างมนุษย์ด้วยกันมากที่สุด ลักษณะชีวิตที่ดีกับประโยชน์นิยมเป็นไปในลักษณะที่เด่นของแนวคิด ด้วยทัศนะที่ว่า ความดีหรือความถูกต้องไม่มีลักษณะที่พ้นโลก แต่เป็นความสุขหรือประโยชน์ที่มีได้ในโลกนี้ และขยายกรอบวิเคราะห์ครอบคลุมจำนวนคนที่มากขึ้น การกระทำที่ถูกต้องตามหลักมสุขเป็นการกระทำที่มีแนวโน้มเพิ่มความสุขให้มากที่สุดให้กับมนุษย์ที่เกี่ยวข้องจำนวนมากที่สุด

การกระทำเพื่อผลประโยชน์ ด้วยให้การกระทำนั้นก่อให้เกิดความสุขประโยชน์ได้จำนวนมากต่อชีวิตของมนุษย์ ซึ่งการกระทำให้เกิดบรรลุผลประโยชน์ความสุขตามความมุ่งหมายของผลประโยชน์เป็นสำคัญ ด้วยพึงพอใจให้กับความสามารถที่จะสนองตอบต่อจำนวนของผลประโยชน์ต่อมนุษย์ให้มากที่สุด ชีวิตที่ดีของประโยชน์นิยมเป็น การดำเนินชีวิตที่แสวงหาความสุขให้ได้ปริมาณมากที่สุดที่จะมีได้ภายในช่วงชีวิตที่ได้เกิดมานี้ ไม่ได้ให้ความสำคัญว่ามีโลกหน้า ด้วยทัศนะที่ว่า การกระทำไหนถูกต้องโดยเลือกการกระทำที่มีผลก่อให้เกิดความสุขปริมาณมากที่สุดสำหรับทุกคนที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อไปเพิ่มความสุขและห่างไกลจากความทุกข์ โดยไม่สนใจหลักการหรือแรงจูงใจของตัวผู้กระทำ ซึ่งจะพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำในสิ่งนั้นๆ ว่าส่งผลต่อประโยชน์สุขให้กับความปรารถนาของมนุษย์ได้มากน้อยแค่ไหน ด้วยมองได้ว่า ไม่สามารถที่จะกำหนดการปฏิบัติได้อย่างตายตัวจากหลักศีลธรรมทางศาสนา

การดำเนินชีวิตที่มีประโยชน์สุขเป็นไปด้วยแรงจูงใจให้สมความปรารถนาที่ทำให้เกิดความสุขของคนจำนวนมากที่สุด และความพึงพอใจในผลชีวิตที่ดีของตนเองด้วย ซึ่งชีวิตที่ดีในฐานะที่

เป็นความดีในตนเอง มีความงาม แรงจูงใจและความพึงพอใจของตนเองและสังคมที่เป็นจริง รับรู้ได้จริงจึงเกิดความสุข ชีวิตที่ดีได้นั้นไม่มีเงื่อนไขที่ตายตัวแน่นอน อะไรที่ทำให้เกิดประโยชน์ เกิดความสุข ความสวยงาม ความประทับใจ ความพึงพอใจตามที่ตนปรารถนาด้วยไม่ขัดแย้งต่อความไม่พึงพอใจของผู้อื่นในสังคม และสัมผัสว่าเป็นความจริงนั้นเป็นชีวิตที่ดีให้ให้เป็นจริงแก่เราได้อย่างตามความต้องการตอบสนองธรรมชาติของมนุษย์ได้ การกระทำใดที่จะก่อให้เกิดความสุข ก่อให้เกิดประโยชน์ด้วยผลของการกระทำนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขแก่ตนเองและผลรวมความของผู้อื่นด้วยปริมาณจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะมากได้นั้นถือว่าการดำเนินชีวิตที่ดีได้ โดยเอาผลของการกระทำนั้นๆเป็นมาตรฐาน

จากงานวิจัยชีวิตที่ดีกับผลประโยชน์นิยมชี้ให้เห็นว่า การดำเนินชีวิตด้วยการแสวงหาความสุขให้ได้ปริมาณมากที่สุด หรือให้เกิดประโยชน์กับจำนวนของมนุษย์ให้มากที่สุดนั้น การก่อให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้มนุษย์ได้ใช้เป็นเครื่องมือดำรงอยู่ด้วยความสุข สะดวกสบาย มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความพึงพอใจที่เป็นความจริงที่เราสามารถสัมผัสได้จริงด้วยให้ความสำคัญต่อโลกในปัจจุบัน และปฏิเสธความเชื่อในโลกหน้า เป้าหมายเพื่อเกิดการเรียนรู้พัฒนาให้ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้อย่างตรงความต้องการทางธรรมชาติของมนุษย์ได้นั้น จึงเป็นชีวิตที่ดีในทัศนะประโยชน์นิยม

๕.๒ การวิพากษ์

จากการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่สาม ผลการวิจัยพบว่า ชีวิตที่ดีในสุขนิยมนั้น ไม่ควรให้ความสุขสนองต่อความต้องการของร่างกาย ผู้วิจัยได้ชี้ข้อบกพร่องพบว่า ความสุขอาจจะทำให้ความทุกข์ต่อการดำเนินชีวิตที่ดีของมนุษย์ได้ ด้วยเพราะทำให้ขาดสติในการยั้งคิดต่อการกระทำและการบริโภคของตนเพื่อตอบสนองความต้องการของร่างกาย มนุษย์ได้ก่อคดีที่สร้างความทุกข์ต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ทำไปเพื่อให้ร่างกายของตนเองมีความสุข ขาดการควบคุมความต้องการถึงแม้ว่าการกินอาหารที่มากเกินไปจะทำให้เกิดโทษต่อร่างกายก็ตาม บ้างก็แก่งแย่งทำให้เกิดการเบียดเบียนระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ด้วยความไม่รู้จักพอต่อการบริโภคความสุขให้กับร่างกายจนเกิดติดยึดเคยชินในความสุขสบายของร่างกาย ทำให้ไม่อยากจะดิ้นรนเพื่อการพัฒนาความรู้หรือจิตใจถ้ามีผลที่ทำให้ตนพบกับความทุกข์ ขาดความสุขสบายก็จะไม่ยอมที่จะทำในสิ่งนั้นๆ เราจึงไม่ควรให้ความสำคัญความสุขต่อร่างกายเพียงอย่างเดียวเพราะร่างกายมนุษย์เป็นทั้งความสุขและความทุกข์ดังเหตุผลข้างต้น

ผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นข้อบกพร่องอีกว่า ความสุขเฉพาะตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ตายตัวด้วยสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งพบว่า แนวคิดสุขนิยามทำให้เกิดการโต้แย้งได้จากความสุขในชีวิตที่ดีของมนุษย์แตกต่างกันได้ ด้วยมองจากที่ว่า อาจไม่สอดคล้องกับประสบการณ์ของตน หรือรากฐานวิถีทางแห่งการดำเนินชีวิต และเกิดปัญหาที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ข้อตกลงใดที่จะรักษาไว้ควรเป็นหลักสากลที่ยอมรับว่าใช้กันในระบอบที่เชื่อถือได้ว่า ทำให้ทุกคนมีความสุข มีความปลอดภัย และยอมรับ

นับถือในชีวิตมนุษย์ อาจทำเพียงแคให้อยู่ในอำนาจเพื่อแสวงหาประโยชน์ใส่ตนเอง ด้วยมองถึงวิธีการไม่ทำตามข้อตกลงของตนกับสังคม รวมถึงการทำลายข้อตกลงร่วมกันที่มีมาแต่เดิม ด้วยข้อบกพร่องจากแนวคิดนี้จึงเกิดโอกาสให้ผู้ที่ทำลายเงื่อนไขและข้อตกลงเพียงเพื่อผลประโยชน์สุขเฉพาะตนเท่านั้น และส่งผลต่อความทุกข์ของผู้อื่นได้

ความสุขในวัตถุควรขึ้นอยู่กับสิ่งที่คนส่วนใหญ่ตกลงร่วมกัน ผู้วิจัยได้ชี้ข้อบกพร่อง พบว่ามนุษย์ควรจะรักษาไว้ซึ่งความสุขของตนให้ได้ปริมาณมากที่สุด และยาวนานที่สุดจากความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ในแนวคิดของสุขนิยม ซึ่งพบว่า มีความขัดแย้งเมื่อต้องตัดสินใจต่อการยอมรับอยู่ภายใต้ที่ต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตน จากการสร้างความเชื่อบ้าง การใช้อำนาจที่เหนือกว่าบีบบังคับบ้าง การพิจารณาไตร่ตรองถึงประโยชน์ของตนเองเพื่อชีวิตที่ดีในแบบตามความต้องการของตนนั้นนั่นจึงเป็นสิ่งที่พึงกระทำได้ในแนวคิดของสุขนิยม แต่ก็พบปัญหาว่า เป็นการทำให้ตนเองและกลับละเมิดข้อตกลงเสียเองเพราะความเห็นแก่ตัว จึงควรมีการโต้แย้งของคนส่วนใหญ่ตกลงร่วมกันนั้น เพื่อคำนึงถึงการดำเนินชีวิตอยู่บนโลกนี้ ในฐานะที่เป็นเผ่าพันธุ์มนุษย์เหมือนกัน ซึ่งมีความต้องการความสุขทางร่างกายเป็นเป้าหมายเช่นกัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาพบคำถามที่นำไปสู่ข้อบกพร่องจากแนวคิดสุขนิยม ทำให้รู้ได้ว่า สิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร สำหรับการดำเนินชีวิตที่ดีในตนเองและระหว่างมนุษย์ จนถึงสังคมด้วยการปฏิบัติให้รู้ถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดปัญหาขึ้นได้ ด้วยมนุษย์ต้องการตอบสนองความสุขด้วยวัตถุและมักกลัวในความทุกข์ที่จะเกิดกับวัตถุเช่นกัน ดังนั้นทุกสิ่งที่ได้กระทำในทุกวัตถุประสงค์ที่สร้างตัวขึ้นมาเพื่อความทุกข์ของตน โดยไม่คำนึงถึงผู้อื่นทั้งสิ้นจึงจะถือว่าเป็นชีวิตที่ดีของมนุษย์

แนวคิดของผู้วิจัยในคุณภาพและปริมาณความสุขของประโยชน์นิยมกับการป้องกันความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ มองว่า ความสุขของประชากรส่วนใหญ่ใช้อ้างสิทธิ์เหนือความสุขประชากรส่วนน้อย ฝ่ายที่สนับสนุนแนวคิดประโยชน์นิยมพบว่า แนวคิดที่มองความสุขของมนุษย์ที่มีปริมาณและคุณภาพมากที่สุด ซึ่งแนวคิดนี้มีพื้นฐานมาจากมนุษย์อยู่ภายใต้ความสุขและความทุกข์จากวัตถุเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ธรรมชาติของมนุษย์ในแต่ละบุคคลจึงมีความเท่าเทียมกันในเรื่องนี้ การที่มีปริมาณและจำนวนของชนหมู่มากเข้าโต้แย้งที่จะหักล้างความสุขและความทุกข์ จึงเกิดขึ้นได้ด้วยการให้ความสำคัญในแต่ละบุคคลจากความสุขของการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้ และด้วยเหตุผลนี้จึงสามารถที่จะกล่าวอ้างถึงจำนวนความสุขและความทุกข์ของมนุษย์จำนวนมากได้ถ้าความสุขของคนจำนวนน้อยส่งผลกระทบที่ก่อให้เกิดความทุกข์ต่อคนจำนวนที่มากกว่าได้ ดังนั้นแนวคิดที่ว่าด้วย คุณภาพและปริมาณของความสุข จึงเข้ามาเพื่อหาทางออกให้กับปัญหาจากคำถามนี้ ให้มนุษย์ที่มีจำนวนน้อยกว่าได้มีชีวิตที่ดีและมีคงไว้ซึ่งความสุขของแต่ละบุคคลได้เช่นกัน

มนุษย์มีความปรารถนาผลประโยชน์และความกลัวเป็นแรงจูงใจ ฝ่ายสนับสนุนพบว่า มนุษย์ยังมีความเอื้ออาทร มีน้ำใจ มีอารมณ์ที่แสดงความรัก เศร้าเสียใจในจิตใจ ซึ่งเป็นเหตุให้ความสุขในชีวิตอาจหมดไปอาจไม่เป็นจริง ด้วยการใช้แนวคิดประโยชน์นิยมเข้ามาให้ความสำคัญในแต่ละแรงปรารถนาต่อความสุขของมนุษย์แต่ละบุคคลและขยายไปสู่ความสุขระหว่างมนุษย์จนถึงสังคมมวลรวมที่ไม่สร้างความทุกข์ ความไม่พึงพอใจให้แก่ผู้อื่นในสังคมจึงสามารถยอมรับได้ เพราะมนุษย์มีการรู้จักให้เมื่อตนเองได้รับความสุขตามแรงปรารถนาของตนเอง ซึ่งเป็นการมองผลประโยชน์คือการให้ความสำคัญต่อความสุขของตนเองกับความสุขของผู้อื่นด้วย และนี่คือความสุขที่มองผลประโยชน์ที่เกิดจากแรงปรารถนาและความกลัวในความทุกข์ของมนุษย์

การรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเพื่อประโยชน์ของมวลมนุษย์ ฝ่ายสนับสนุนพบว่า แนวคิดประโยชน์นิยมที่มองความสุขคือ วัตถุที่ให้ความสุขทั้งปริมาณและคุณภาพเพื่อจำนวนของมนุษย์มากที่สุด พบคำถามด้วยว่ามีส่วนในการรักษาหรือทำลายสิ่งแวดล้อมหรือไม่ เนื่องจากมนุษย์ให้ความสำคัญต่อวัตถุและให้ความสำคัญความสุขทางร่างกายของมนุษย์เป็นสำคัญ ดังนั้นจึงเกิดการเบียดเบียนสิ่งมีชีวิตอื่นๆ อีกทั้งทรัพยากรป่าไม้ด้วยเพื่อประโยชน์ของมนุษย์เท่านั้น การทำลายสิ่งมีชีวิตอื่นๆ นั้น จึงเป็นไปอย่างง่ายดาย ซึ่งไม่เป็นความจริง ฝ่ายสนับสนุนมองว่า ความมีชีวิตเป็นสสารวัตถุและโลกก็คือสสาร ด้วยเหตุนี้แนวคิดประโยชน์นิยมจึงมีข้อสนับสนุนความสุขคือวัตถุ ที่แท้จริงแล้วได้สร้างความสุขให้กับมนุษย์จำนวนมากเพื่อให้มีชีวิตที่ดีได้ด้วยปัจจัยสี่คือ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม อาหาร และยารักษาโรค ด้วยทัศนคติที่ว่า การรักษาความสุขให้นานที่สุดด้วยคุณภาพและปริมาณดังกล่าว มนุษย์จึงต้องเรียนรู้และรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเพื่อรักษาความสุขและมั่นใจว่าจะไม่นำมาซึ่งความทุกข์ให้กับมนุษย์ เช่น แนวคิดที่จะรักษาพื้นป่าต้นน้ำ การรณรงค์ช่วยลดโลกร้อนจากปัจจัยต่างๆ ล้วนเป็นสิ่งที่ทำเพื่อประโยชน์กับผู้คนจำนวนมากที่สุดและเพื่อชีวิตที่ดีซึ่งรับรู้ได้ด้วยความสุขของตนเองที่อาศัยบนโลกนี้ทั้งสิ้น

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพบคำถามที่นำไปสู่ข้อสนับสนุนจากแนวคิดผลประโยชน์นิยม นั้นพบว่า ด้วยการกระทำที่ดีต่างๆ นั้น เป็นไปในสิ่งที่สังคมมีผลประโยชน์สุข และเป็นความเห็นชอบของสังคมร่วมกันว่าเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความสุขกับมหาชน ให้ความสำคัญต่อผลของการทำที่จะให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ในขณะที่เดียวกันแนวคิดความทุกข์จึงเกิดจากวัตถุเช่นเดียวกับที่ให้ความสุขแก่มนุษย์ ซึ่งสามารถที่จะมีแรงจูงใจ แรงปรารถนาและความกลัวของมนุษย์ เข้ามาพิจารณาผลประโยชน์ความสุขที่น้อยหรือมากกว่าได้ ซึ่งพบในแนวคิดชีวิตที่ดีของประโยชน์นิยม

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้โต้แย้งแนวคิดชีวิตที่ดีตามทัศนะสุขนิยม พบว่า มนุษย์ควรกระทำเพื่อความสุขทางร่างกายของตน โดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น ความเชื่อดังกล่าวทำให้เกิดปัญหา ความเห็นแก่ตัวของมนุษย์นำไปสู่ความขัดแย้ง ซึ่งพบว่า ธรรมชาติของมนุษย์คือ ความเห็นแก่ตัวและมองมนุษย์ด้วยกันนั้นพร้อมที่จะเผชิญหน้าและต่อต้านกันได้ในในภาวะธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องอยู่ในลักษณะของการดิ้นรนเพื่อการดำรงชีวิต ซึ่งมนุษย์พร้อมที่จะทำร้ายกันได้เสมอ ด้วยการกระทำที่มุ่งความสุขทางร่างกายและหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด จากข้อบกพร่องดังกล่าว ผู้วิจัยได้สนับสนุนแนวคิดชีวิตที่ดีตามทัศนะประโยชน์นิยม พบว่า มนุษย์ควรกระทำเพื่อความสุขทางร่างกายตนเอง และควรคำนึงถึงความสุขของผู้อื่น ความเชื่อดังกล่าวทำให้สามารถควบคุมความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ได้ ซึ่งพบว่า ความสุขของตนเองนับเป็นหนึ่ง และความสุขในแต่ละคนก็นับเป็นหนึ่งเช่นกัน ดังนั้น ผลรวมความสุขในแต่ละคนจึงเป็นผลรวมความสุขของสังคม ซึ่งทำให้มนุษย์มองความสุขด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน และมนุษย์สามารถที่ช่วยกันพัฒนาคุณภาพและปริมาณความสุขให้เพิ่มขึ้นเป็นชีวิตที่ดีตามทัศนะแนวคิดประโยชน์นิยมในสังคมได้

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยปรารถนาให้มีการศึกษาวิจัยในหัวข้อดังต่อไปนี้ เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ปรัชญาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการคิด และให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตของมนุษย์ด้วยหลักมหัสข และเป็นเครื่องมือให้มนุษย์พบกับความสุขและหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ที่จะเกิดกับมนุษย์และธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมได้เช่นกัน